

Arvuti vajab kaitset

KARIN KALJULÄTE

Kuni maailm pole täiuslik, vajab arvuti nagu muugi vara kaitset.

“Tänapäeval on vähenenud arvuteid kokkujooksutavate viiruste osakaal, kuid samas on kasvanud arvutis isikuning panga- ja e-posti kontode andmeid koguvate pahavarade hulk,” tõdeb Eestis ESET Antivirus tooteid esindava Initec OÜ müügijuht Katrin Anniko.

Internetti ühendatud arvutit ohustavad viirused, troojalased, nuhkvara, juurkomplektid ja muu pahavara. Samuti võivad eelloetletud pahalased jõuda arvutisse näiteks mälu pulga kaudu. Peale selle võidakse teie arvutit ja Interneti-ühendust kasutada rünnakuks teiste kasutajate vastu, näiteks rämpsposti ning pahavara laialisaatmiseks.

Sihtasutuse Vaata Maailma hallatava saidi arvutikaitse.ee selgitusel saab Internetti ühendatud arvutisse sisse tungida kas operatsioonisüsteemis või rakendusprogrammides olevate turvaaukude kaudu. Juurdepääsuks võidakse kasutada e-posti või kiirsuhtlusprogrammi kaudu saadetavat viirust, pahalasi on võimalik lisada Internetist allalaaditavatele programmidele.

Anniko sõnul oskab pahavara käituda kavalasti, olles võimeline nime ning asukohta muutes peitu pugema. Arvuti kasutaja ei oska sellele tähelepanu pöörata ning arvab, et arvutiga on kõik korras.

Pahavara eest kaitseb arvutit viirustõrje tarkvara. Peale tasuta toodete leidub ka mitmeid korralikke tasuta programme. Loetelu neist leiab näiteks aadressilt www.arvutikaitse.ee

Samas tõdeb Arvutikaitse.ee peatoimetaja Aare Kirna, et pole siiski olemas väga häid tasuta täislahendusi. “Selleks et viirus- või nuhkvaratõrje hästi töötaks, on turvatarkvara firmades suured uuringuosakonnad, mis tuvastavad uusi kurivarasid ning mõtlevad välja, kuidas neid arvutitest välja tõrjuda,” põhjendab ta.

Mida viirustõrjet soetades arvesse võtta?

- Sõltumatute laborite võrdlustestide tulemused.
- Toote süsteeminõuded.
- Viirustõrje skaneerimiskiirus.
- Kasutajaliidese lihtsus.
- Tehnilise toe olemasolu.

Internetti ühendatud arvutit ohustavad viirused ja muu pahavara. Nende eest kaitseb korralik viirustõrje tarkvara.

Initec OÜ pakutavate toodete hulgast soovib ettevõtte müügijuht Katrin Anniko kodukasutajale tõrjepaketti ESET NOD32 Antivirus. “See on võimeline kaitsma teie arvutit isegi turvamata Wi-Fi-võrgus. ESET NOD32 Antivirus on samas ka üks kõige kiiremini toimivaid viirustõrjelahendusi, samuti on seda lihtne kasutada ja oma vajadustele kohandada.”

ESET Smart Security on uus toode, mis sisaldab peale ESET NOD32 hüvede rämpsostifiltrit ja isiklikku kahesuunalist tulemüüri. Mõlemad tõrjeprogrammid vajavad vaid 30–40 MB mälu. ESET-viirustõrjed on saadaval ka eesti keeles.

Kodukasutaja saab tasuta alla laadida prooviversiooni lehelt www.eset.ee

Arvuti turvalisemaks

- Paigaldage arvutisse viirustõrje tarkvara, kasutage ja uuendage seda.
- Kasutage tulemüüri – valvurit, mis filtreerib võrguliiklust.
- Laadige regulaarselt alla programme uuendusi ja täiendusi. Iga tarkvaratootja üritab reeglina seista hea selle eest, et tema toodang töötaks korralikult, ning parandada avastatud turvaaukude nii kiiresti kui võimalik.
- Suhtuge ettevaatusega kõigesse, mida Internetist alla laete. Kontrollige allalaetavad failid enne käivitamist viirustõrjuga üle.
- Ärge avage tundmatutelt saatjatelt tulnud meilimanuseid ega veebilinke.

Kasutatud allikad: www.arvutikaitse.ee, <http://vallaste.ee/>

TASUB TEADA

Mis on mis

Viirus – programmijupike, mis on lülitatud mõne kasuliku programmi koosseisu.

Nuhkvara – failid, mis installeeritakse teie arvutisse teie teadmata ning mis võimaldavad salaja jälgida teie arvutikasutust. Leidub erinevaid nuhkvara liike: klahvivajutuse registreerijad, paroolivargad, e-posti jälgijad jt.

Uss – teatud tüüpi arvutiviirus, mis paljundab ennast ja levib võrgukeskkonnas teiste programmide abita.

Reklaamvara – programm, mis töötamise ajal kuvab ribareklaame.

Aeg-ajalt sisaldab reklaamvara peale reklaamiribade ka koodi, mis kogub kasutaja kohta infot ning saadab seda kolmandatele osapooltele.

Troojalane – kasuliku programmi või andmete sisse peidetud kahjulik programmiosa, mis täidab mingit varjatud ülesannet, näiteks muudab teatud tingimustel andmeid.

Juurkomplekt – teatud tüüpi troojalane, mis hoiab ennast peidetuna, nii et arvuti kasutajal on võimatu avastada selle olemasolu ja tegutsemist oma arvutis. Et selline jälgede peitmine oleks võimalik, peab troojalane looma endale juurkasutaja (kasutaja, kellel on ligipääs kõigile ressurssidele) õigused.